

TAFLEN NEWYDDION CYMUNEDOL
LLANDYFAELOG
COMMUNITY NEWSLETTER

CYFLWYNIAD / INTRODUCTION

Croeso i Rifyn Hydref Daflen Newyddion Chwarterol Cymunedol Llandyfaelog.

Cyhoeddir y Daflen Newyddion trwy'r Wefan Gymunedol www.llandyfaelog.org.uk, ond os hoffech gael eich cynnwys ar y rhestr dosbarthiad trwy e-bost, cysylltwch ag Arfon Davies Clerc Cyngor Cymuned Llandyfaelog Llandyfaelog@btinternet.com

Er eich gwybodaeth mae'r rhannau Gymraeg o'r Cylchlythyr mewn coch â'r Saesneg yn glas.

Bydd y Clerc yn hapus i dderbyn eich sylwadau neu erthyglau ar gyfer y Rhifyn nesaf erbyn 1af Rhagfyr 2019.

Welcome to the Autumn Edition of the Llandyfaelog Quarterly Community Newsletter.

The Newsletter is published on the Community Website www.llandyfaelog.org.uk, however if you would like to be included on the email distribution list, please contact Arfon Davies, Llandyfaelog Community Council Clerk Llandyfaelog@btinternet.com

For ease of reference the parts of the Newsletter in Welsh are in red with the English in Blue.

The Clerk will be happy to receive your comments or articles for the next Edition by 1st December 2019.

Dyddiadau Cyfarfodydd y Cyngor	Council Meeting Dates
3 Hydref 7.30yh, Neuadd Llandyfaelog	3 October 7.30pm, Llandyfaelog Hall
7 Tachwedd 7.30yh, Neuadd Llandyfaelog	7 November 7.30pm, Llandyfaelog Hall

Cofio D-Day Remembrance

Marciwyd 75 blwyddyn ers Glaniadau D-Day gyda seremoni yn Tir Gof o dan ofal Parchedig Trevor Copeland. Ymunodd Cadeirydd Cyngor Cymuned Llandyfaelog, y Cyng Rheinallt Jones a aelodau arall o'r Cyngor gyda aelodau Lleng Brydeinig Brenhinol Cydweli ar gyfer y seremoni.

The 75th anniversary of the D-Day landings were marked in a ceremony under the care of Reverend Trevor Copeland at Tir Gof. Community Council Chairman, Cllr Rhinallt Jones, and other Councillors joined members of the Kidwelly Royal British Legion for the Ceremony.

Cystadleuaeth Gardd Gymunedol 2019 (Iluniau – Paul Temple)

Enillwyd saethfed Gystadleuaeth Gardd flynyddol Cyngor Cymuned Llandyfaelog gan Mr a Mrs Gravelle, Fforest Uchaf, Pontantwn. Derbyniwyd Mr a Mrs Gravelle Tarian Dennis Davies wrth Gadeirydd Cyngor Cymuned Llandyfaelog, Y Cyng Rheinallt Jones mewn seremoni a gynhaliwyd yn y Llew Coch, Llandyfaelog.

Enillwyd Adran Gardd Llysiau gan Fforest Uchaf hefyd gyda 13 Ffrwdwen, Cwmffrwd yn ail.

Yn yr adran Gardd Blodau Mawr enillwyd Ysgubor Hen, Llandyfaelog gyda Pentywyn, Pentrepoeth yn ail.

Enillwyd Adran Gardd Blodau Bach gan Ael y Fro, Cwmffrwd gyda 4 Bro Pedr, Llandyfaelog yn ail.

Enillwyd yr adran gardd mewn blychu cyntaf gan Llygaid yr Efail, Upland Arms.

Mr Mike Rees o Cydweli oedd beirniad eleni a wnaed pob gardd creu argraff fawr arno. Ein llongyfarchiadau i bawb cafwyd ei enwebi.

2019 Community Garden Competition (photos – Paul Temple)

The seventh annual Llandyfaelog Community Council Garden Competition was won by Mr and Mrs Gravelle of Fforest Uchaf, Pontantwn. Mr and Mrs Gravelle received the Dennis Davies Shield from Llandyfaelog Community Council Chairman, Cllr Rheinallt Jones at a Ceremony at the Red Lion, Llandyfaelog.

The Best Vegetable Garden section was also won by Fforest Uchaf, with 13 Ffrwdwen, Cwmffrwd second.

The Large Flower Garden Section was won by Ysgubor Hen, Llandyfaelog with Pentywyn, Pentrepoeth second.

The Small Flower Garden Section was won by Ael y Fro, Cwmffrwd with 4 Bro Pedr, Llandyfaelog second.

The inaugural container garden section was won by Llygaid yr Efail, Upland Arms.

Mr Mike Rees of Kidwelly was this year's judge and was very impressed by the quality of all the gardens, our congratulations to everyone who was nominated.

Y Gardd Gorau a Gardd Llysiau Gorau 2019 / The Best Garden and Best Vegetable Garden 2019

Fforest Uchaf, Pontantwn

Y gardd mewn blychau gorau / The best container garden

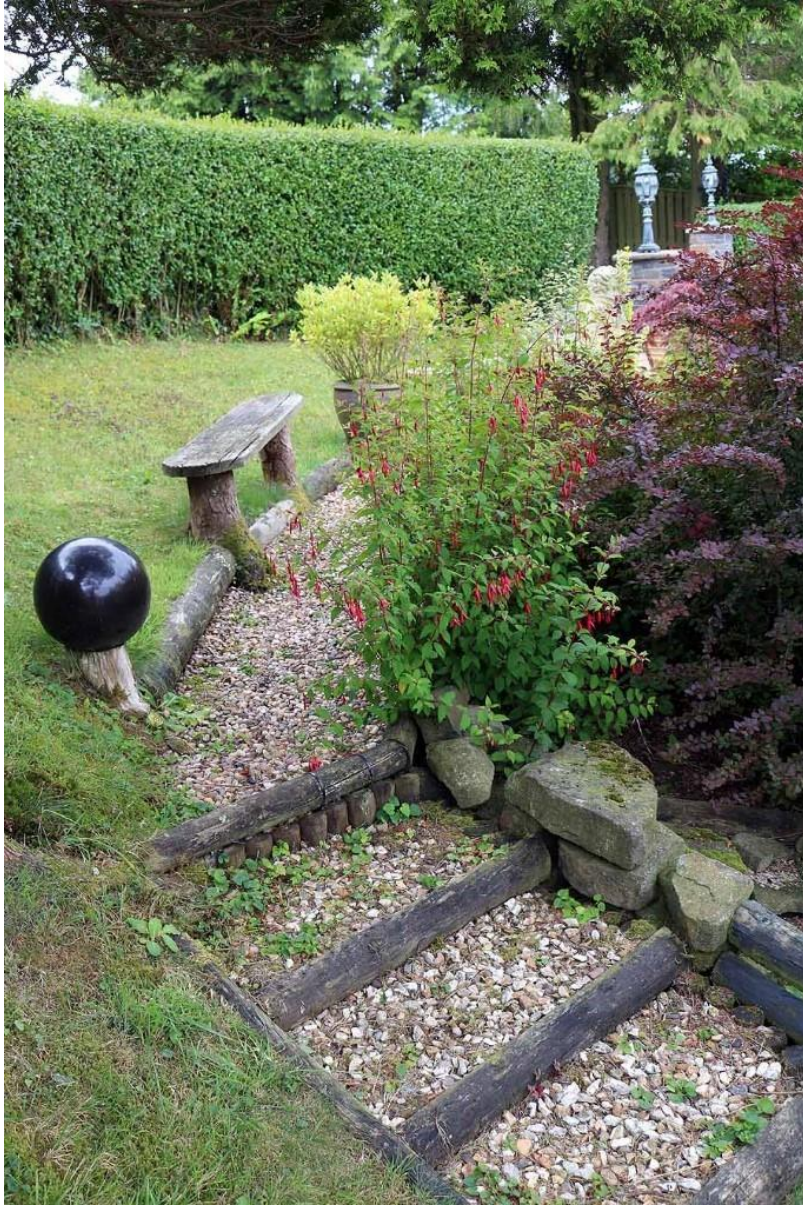
Llygaid yr Efail, Upland Arms

Y gardd flodau bach gorau / Best small flower garden

Ael y Fro, Cwmffrwd

Y gardd flodau mawr gorau / The best large flower garden

Ysgubor Hen, Llandyfaelog

Neuadd Cymunedol Llandyfaelog Community Hall

**Dyddiad am y dyddiadur – Noson Rasmus yn y Neuadd
Nos Wener 22il Tachwedd!**

**Date for the diary – Races evening at the Hall
Friday 22nd November!**

Clwb 100 Club

Medi 2019 / September 2019

1af / st	£30	41	Mike Phillips
2il /nd	£20	35	Sarah Withers
3ydd / rd	£10	88	Meinir Davies

Eglwys Sant Maelog, Llandyfaelog
St Maelogs Church, Llandyfaelog

Cynhaliwyd te hufen llwyddiannus iawn yn Neuadd Gymunedol Llandyfaelog ar y 4ydd Awst i godi arian ar gyfer Eglwys Sant Maelog, Llandyfaelog. Darparwyd adloniant gan Paul a Wendy Temple. Diolch yn fawr i bawb a helpodd i drefnu a chefnogwyd y digwyddiad hwn.

A very successful cream tea was held at Llandyfaelog Community Hall on the 4th August to raise funds for St Maelogs Church, Llandyfaelog. Entertainment was provided by Paul and Wendy Temple. Many thanks to everyone who helped organise and supported this event.

Sioe Llandyfaelog Show

Wel, am ddiwrnod fythgofiadwy arall yn Sioe Amaethyddol Llandyfaelog ar 31ain Awst 2019. Diolch yn fawr i bawb wnaeth gefnogi y sioe eleni eto boed wrth arddangos stôc, neu arddangos cynnyrch eich gwaith yn y babelll fawr - gan sicrhau safon uchel iawn ym mhob gystadleuaeth.

Diolch yn ogystal i lywydd y dydd Mr Gareth Thomas a'i wraig Linda am eu cefnogaeth diflino a'i rhodd hael iawn i'r sioe.

Diolch i holl stondinau crefft, stondinau busnes a noddwyr am eich cefnogaeth parhaol.

Once again it was one of the most memorable days at Llandyfaelog Agricultural Show held on the 31st August 2019! Thank you very much to all exhibitors for their continued support ensuring another successful show day - with high standards seen throughout all competitions.

Thank you also to our Show President Mr Gareth Thomas and his wife Linda for their dedicated and lifelong support to our show; and also for their generous donation to our show.

Thank you also to our craft stalls, trade stands and sponsors for their ongoing support.

**CAPEL PENYGRAIG
CROESYCEILIOG**

CYNGERDD

**NOS SUL 6 HYDREF 2019
am 6.30yh**

ARTISTIAID:

**CÔR TONIC
LUKE REES IWAN THOMAS
DONIAU'R FRO
yng ngofal Geraint Rees**

LLYWYDD: Y Bnr HUW JOHN, PENIEL

TOCYNNAU £8/ Plant Ysgol am ddim
ar gael wrth aelodau Capel Penygraig,
Siop y Pentan Caerfyrddin neu Meinir 07399 355790

**ELW AT WYL GERDD DANT
LLANELLI A'R CYLCH 2019**

CROESO CYNNES I BAWB

Cwmffrwd Womens' Institute
ANNUAL OPEN EVENING

Floral Arrangement Demonstrations by the
Award Winning "Pamela John"
"Autumn Moods"

Tuesday 8th October 2019
7.00pm St Anne's Church Hall
Entry £5
(Includes Raffle and Refreshments)

Eisteddfod yr Urdd Sir Gaerfyrddin

31/05-05/06/2021

Pwyllgor Apêl Llanishmael Cymunedau Glanyfferi a Llandyfaelog

Yn 2021 daw Eisteddfod Yr Urdd nôl i Sir Gaerfyrddin. Mae'r eisteddfod yn un o wyliau teithiol mwyaf Ewrop, ac yn cynnig cyfleoedd diwylliannol arbennig i blant ac ieuenctid Cymru, yn siaradwyr Cymraeg a dysgwyr fel ei gilydd.

Mae angen codi £300,000 o fewn Sir Gâr i gynnal yr Eisteddfod, a llwyfannu gweithgareddau poblogaidd fel y Pasiant Meithrin, Sioe Cynradd, Sioe Ieuenctid, sy'n rhoi cyfle unigryw i blant ac ieuenctid ein sir ni i berfformio ar lefel broffesiynol.

Er mwyn helpu ariannu'r Eisteddfod, mae'r Urdd wedi creu rhwydwaith o bwyllgorau apêl ledled y sir. Mewn cyfarfod cyhoeddus yn Llandyfaelog ar 12 Mehefin, ffurfiwyd ein pwyllgor lleol ni - Pwyllgor Apêl Llanishmael o dan gadeiryddiaeth Carys Thomas. Targed cymunedau Llandyfaelog a Glanyfferi yw codi £6,000 tuag at yr Eisteddfod.

Mae'r gwaith o godi arian wedi dechre - ar noson heulog llawn hwyl a sbri ar 5ed Gorffennaf, codwyd £540 mewn Helfa Drysor a Barbiciw. Dyma ddechre gwych ar y gwaith - 17 car yn cymryd rhan, a Neuadd Llandyfaelog dan ei sang wedyn yn ystod y Barbiciw. Diolch yn fawr iawn i bawb gyfrannodd at lwyddiant y noson.

Gyda dros £5,000 yn weddill i'w godi yn y gymuned dros y 18 mis nesaf, byddem yn falch o gefnogaeth sefydliadau, mudiadau neu unigolion lleol. Os oes gennych chi syniadau sut i godi arian, byddem yn falch iawn o glywed oddiwrthydh!

Mae croeso cynnes i unrhywun sydd â diddordeb i ymuno â'r Pwyllgor lleol. Bydd ein cyfarfod nesaf ar nos Fercher 11eg Medi am 7.30 yn Neuadd Y Llew Coch, Llandyfaelog. Ein digwyddiad nesaf i godi arian yw **Noson Bingo yn Neuadd Glanyfferi ar nos Wener 4ydd Hydref**. Rhowch nodyn yn eich dyddiadur nawr, a dewch i ymuno yn yr hwyl! Yn y cyfamser, cofiwch ddilyn ein tudalen Facebook - Pwyllgor Apêl Eisteddfod 2021 - Llanishmael.

Am wybodaeth bellach, cysylltwch â'r Ysgrifennydd, Kim Lloyd Jones kimmorgans@hotmail.com, Cadeirydd, Carys Thomas clthomas@carmarthenshire.gov.uk neu'r Trysorydd, Shan Rees grahamandshanrees@gmail.com

urdd.cymru/eisteddfod
0345 257 1613

Eisteddfod yr Urdd Sir Gaerfyrddin

31/05-05/06/2021

LLANISHMAEL APPEAL COMMITTEE – FERRYSIDE AND LLANDYFAELOG COMMUNITIES

In 2021 the Urdd Eisteddfod will return to Carmarthenshire. The Eisteddfod is one of Europe's largest travelling festivals, and will offer unique and exciting cultural opportunities to the young people of Carmarthenshire and Wales during Whitsun week 2021.

Carmarthenshire needs to raise £300,000 towards the costs of staging the festival and its popular fringe events e.g. Nursery Schools Pageant, Primary Schools Show, Youth Show and the Opening Concert. Children and young people from all over Carmarthenshire will take part in these events, giving them an excellent opportunity to take part in large-scale productions, working with professionals from the world of theatre and music.

The Urdd has created a network of local appeal committees throughout the county to help meet the £300,000 financial target. At a public meeting held on 12 June in Llandyfaelog, our local committee was formed with a target of raising £6,000. Carys Thomas of Llandyfaelog was elected as Chairperson.

The fundraising has already begun - in a fun-filled sunny evening on 5th July, £540 was raised during a Treasure Hunt and BBQ. 17 cars took part, and it was good to see Llandyfaelog Hall so full of people enjoying a bbq! Many thanks to all who contributed to the success of the evening.

With over £5,000 left to raise over the next 18 months, we would greatly appreciate the support of the local community to meet our appeal target. Our next meeting will be on Wednesday 11th September at 7.30 p.m in The Red Lion, Llandyfaelog – all welcome! Our next fundraising event will be Bingo, at Ferryside Hall on Friday 4th October. Make a note in your diary now, and in the meantime, follow us on Facebook – Pwyllgor Apêl Eisteddfod 2021 – Llanishmael.

For further information, contact the Llanishmael Appeal Secretary, Kim Lloyd Jones kimmorgans@hotmail.com, Chair Carys Thomas clthomas@carmarthenshire.gov.uk or Treasurer, Shan Rees grahamandshanrees@gmail.com

urdd.cymru/eisteddfod
0345 257 1613

AMODAU A RHEOLAU

- Pan gyhoeddir cystawleueth, rhaid i bawb sy'n dymuno cystadlu gyrraedd y llwyfan yn i'r gystawleueth ddechrau. Yr afa i'r llwyfan i gystadlu gyntaf.
- OEDRAN: Lle nodir oedran ar gyfer cystawleueth, e.e "dros 19", rhaid i'r cystawleuydd fod wedi cyrraedd yr oedran ar ddydd yr Eisteddfod; lle nodir "dan 19", ni ddylai cystawleuydd fod wedi cyrraedd yr oedran hwn ar ddydd yr Eisteddfod.
- LLEFARU a LLÉN: Cymraeg yn unig a ganiateir.
- CYFANSODDIADAU LLÉN: I'w danfon at yr Ysgrifennydd erbyn DYDD MERCHER, TACHWEDD 27ain, 2019. Ffugenwau'n unig ar yr ymgais. Gellir cynnwys amlen dan sâl yn nodi rhif y gystawleueth ac enw, cyfeiriad a rhif ffôn y cystawleuydd. RHAID gwned hynny yng nghystawleueth y Gadair a Thlws y Llener Ifanc.
- CELF a THECHNOLEG: I gyrraedd yr Ysgrifennydd erbyn DYDD GWENER, TACHWEDD 29ain, 2019.
- LLEOL: Cyfyngedig i gystawleuwyr yn byw neu yn mynychu ysgolion ddiddiol neu ysgolion Sul o fewn plwyf Llandyfaelog, Cynweli, Llanishmael, Llangyndeyrn a Llangynwra.
- Ni chaniateir perfformio'r un darn ddwywaith.
- Dim gyflwr i gystawleuwyr ddarparu copi yr un i'r beirniaid a'r cyfeilydd.
- Bydd hawl gan y beirniaid i rannu, gwtogi neu atal gwobr, a bydd eu barn yn ddefnyddiol.
- Eiddo yr Eisteddfod yw hawffraint pob cyfansoddiad.
- Ni fydd y Pwyllgor yn gyfrifol am unrhyw ddamwain.
- Tâl mynediad seilid o gŵr ar gyfer cystawleueth Rhif 23 yw £1.50.

COFIWCH AM:

Eisteddfod Y TYMBL - Dydd Sadwrn, Medi 21ain, 2019

Ysg: Anwen Evans, 112 High St., Y Tymbl, Llanelli SA14 6HD Ffôn: 01269 833568

Eisteddfod BANOFFOSFELEN - Dydd Sadwrn, Hydref 12fed, 2019

Ysg: Davinia Harries Davies, Pantypull, Heol y Banc, Banoffosfelel SA15 5DW Ffôn: 01269 870490

Eisteddfod PUMSAINT - Dydd Sadwrn, Hydref 26ain, 2019

Ysg: Mair Williams, Gwergers, Portyryhyd, Llanymddyfri SA19 8DF Ffôn: 01558 650292

Eisteddfod ABERGORLECH - Dydd Sadwrn, Tachwedd 23ain, 2019

Ysg: Heulwen Francis, Pityll Uchaf, Abergorlech SA32 7TB Ffôn: 01558 685398

DYMUNA PWYLLGOR YR EISTEDDFOD DDIOLOCH I'R CANLYNOL:

- Cwpan Goffa Dr. Ron a Mrs Betty Rees, Oaklands, Cwmffrud
- Cwpan Sir Gaerfyrddin £200
- Ymddiriedolaeth James Pantyfydwren £329
- Cwpan Cymuned Llangyndeyrn £100
- Cwpan Cymuned Llandyfaelog £75
- Menter Gwendraeth Eili £30
- Cadeirydd Cwpan Sir Gaerfyrddin £30

A phawb a gyfrannodd at lwyddiant Eisteddfod 2018

CWPAU HER YR EISTEDDFOD:

Cwpan Goffa John a Nan Anderson, Trillemay
Cwpanau Phyllis Hughes
Cwpan Goffa John Jones
Cwpan Goffa John ac Olwen Rees, Caerlaw
Tarien Goffa John Devenald Jones
Cwpan Goffa Rayon Evans

EISTEDDFOD GADEIRIOL LLANDYFAELOG

www.eisteddfodllandyfaelog.cymru

AELOD O GYMDEITHAS EISTEDDFODAU CYMRU

Dydd Sadwrn, Rhagfyr 7fed, 2019 yn Neuadd Llandyfaelog

LLEOL - 1:00pm AGORED - tua 3:30pm YR HWYR - 6:00pm

LLYWYDDION ANRHYDEDDUS:

PRYNHAWN: Mrs Janet Knott, Bancycapel

HWYR: Mr Ronald Thomas, Llandyfaelog

BEIRNIAID:

CERDD: Davinia Harries Davies, Banoffosfelel

LLEFARU: Elin Williams, Cwmann

LLÉN: Y Prifardd Idris Reynolds, Brynhoffnant

CELF: Gareth Morgan, Cwmffrud

CYFEILYDDION:

AGORED: Jonathan Morgan, Y Tymbl (01269 832384)

LLEOL: Geraint Rees, Caerlaw (01267 233584)

SWYDDOGION Y PWYLLGOR:

CADEIRYDD: Rhiannon Roberts IS-GADEIRYDD: Llinos Jones TRYSORYDD: Meir James
YSORIFENYDDION: Kim Lloyd Jones (07771546598) a Geraint Roberts, Pengwern, Cwmffrud,
Caerfyrddin SA31 2NB geraintroberts@btinternet.com (01267 229047)

Elusen cofrestradig rhif 1109388

MYNEDIAD:
Oedolion £3
Plant Ysgol 50c

Cyflwynir dwy ysgolieriaeth a GRONFA GOFFA DR. RON A MRS. BETTY REES, OAKLANDS, CWMFFRWD, sef £50 yr un i'r cystadlaeydd gorau lleol dan 16 oed (a) yn yr adran gerdd a (b) yn yr adran leferyn. Rheddir CWPAN COFFA JOHN A NAN ANDERSON, TRELIMSEY a rhifyn i'w gadau, i'r cystadlaeydd lleol yn Milyddyn 6 cynradd neu iau sy'n dangos yr addolwdd hysaf (Cystadlaethau 1^a- 4^a, 27^a- 29^a). Cyflwynir CWPAN HER i'r ysgol/adran leol uchaf ei marciau.

CERDD (Lleol)

1. ^a Unzad Bl. 1 a 2 neu iau	CWPAN	TARIAN	MEDAL
2. ^a Unzad Bl. 3 a 4	CWPAN	TARIAN	MEDAL
3. ^a Unzad Bl. 5 a 6	CWPAN	TARIAN	MEDAL
4. ^a Unzad Offeryn Cerdd Cynradd	CWPAN	TARIAN	MEDAL
5. Grŵp Offerynnol Cynradd (3-6)	CWPAN HER a £15	£10	£5
6. Parti Unsain dan 16 oed (4-6)	TARIAN HER a £15	£10	£5
7. Unzad Offeryn Cerdd Bl. 7-11	£15	£10	£5
8. Unzad Bl. 7-11	£15	£10	£5

CERDD (Agored)

9. Unzad Bl. 1 a 2 neu iau	CWPAN	TARIAN	MEDAL
10. Unzad Bl. 3 a 4	CWPAN	TARIAN	MEDAL
11. Unzad Bl. 5 a 6	CWPAN	TARIAN	MEDAL
12. Unzad Bl. 7, 8 a 9	£15	£10	£5
13. Unzad Bl. 10 ac o dan 19 oed	£20	£15	£5
14. Unzad Piano/Offerynnol dan 19 oed	£20	£15	£5
15. Unzad Aizaw Werin dan 19 oed	£20	£15	£5
16. Unzad Sioe Gerdd dan 30 oed	£35	£20	£10
17. Emyn dan 50 oed	CWPAN HER a £20	£10	£5
18. Unzad dan 30 oed	£35	£20	£10
19. Emyn dros 50 oed	CWPAN HER a £25	£15	£10
20. Cenech i'm yr Hen Ganiadau	£40	£25	£15
21. Deuzad Agored	£30	£20	£10
22. Her Unzad Agored	£50	£30	£20

23. Cystadieuath Gorawf Cymdeithas Eisteddfodau Cymru

Parti neu gŵr, unhyw gyfuniad o leisiau, heb fod yn lai nag 20 mewn nifer, i gyflwyno dau ddam cyferbyniol, heb fod yn hysp nag 8 munud ac i gynnwys darn gan gyfansoddwr o Gymru.

Canllawiau ar www.steddfota.org

CWPAN HER a £150 £100 £50

24. Cystadieuath ar gyfer mudiadau leol - Iayfannu eitem na chymer mwy nag 8 munud

(Cynhelir y gystadieuath hon tua 8 o'r gloch)

CWPAN HER a £20

25. Cystadieuath partiŵr ar gyfer mudiadau leol, unhyw leisiau, un gân, agored

(Cynhelir y gystadieuath hon tua 9 o'r gloch)

£20

26. Cystadieuath Cymdeithas Eisteddfodau Cymru: Perfformio Darn Digidol

Oed - Agored. Canllawiau ar www.steddfota.org Gwobr Golfa Dr. Ron a Mrs Betty Rees, Oaklands £50

LLEFARU (Lleol)

27. ^a Lletaru Bl. 1 a 2 neu iau	CWPAN	TARIAN	MEDAL
28. ^a Lletaru Bl. 3 a 4	CWPAN	TARIAN	MEDAL
29. ^a Lletaru Bl. 5 a 6	CWPAN	TARIAN	MEDAL
30. Lletaru Bl. 7-11	£15	£10	£5
31. Grŵp Lletaru/Cyflwyniad Lletar dan 16 oed	TARIAN a £10	£5	£5

DAWNS (Lleol)

32. Dawns Bl.1-6, unhyw gyfngang	CWPAN	TARIAN	MEDAL
----------------------------------	-------	--------	-------

LLEFARU (Agored)

33. Lletaru Bl. 1 a 2 neu iau	CWPAN	TARIAN	MEDAL
34. Lletaru Bl. 3 a 4	CWPAN	TARIAN	MEDAL
35. Lletaru Bl. 5 a 6	CWPAN	TARIAN	MEDAL
36. Lletaru Bl. 7, 8 a 9	£15	£10	£5
37. Lletaru Bl. 10 ac o dan 19 oed	£20	£15	£10
38. Grŵp Lletaru Bl.6 ac iau	£20	£15	£10
39. Ymgom Bl.11 ac iau	£20	£15	£10
40. Her Adroddiad dan 30 oed	CWPAN HER a £35	£20	£10
41. Darllen darn o'r Ysgybyr ar y pryd - dros 19 oed	£30	£20	£10
42. Her Adroddiad - Agored	£50	£30	£20

LLÊN

43. Cerdd gaeth neu rydd (oddeutu 30 llinell): "Tomau"	CADAIR YR EISTEDDFOO
Y gatair yn rhoddedig gan Mr Ron Jones a Mrs Kim Lloyd Jones a theulu Fflem Y Coed, Gian-y-Pferi	
44. Thes y Llenor ifanc dan 25 oed: Unhyw osam o walth creadgol (barddoniaeth, storï, ysgnï, drama) heb fod dros 2,000 o eiriau. Y wob'r yn rhoddedig gan Mr Huw John, Peniel	MEDAL a £30
45. Englyn: "Diffriliwr"	£15
46. Llinig yn cynnwys y llinell: " Sain mynd i wneud hynny byth eto "	£5
47. Bl. 1-6 ysgolion cynradd lleol: Llythyr at Siôn Corn	TARIAN £4 £2
48. Bl. 7-9 ysgolion uwchradd agored: Llinio blog am dalh	£8 £6 £4
49. Bl. 10-11 ysgolion uwchradd agored: Llinio blog am odigwyddiad	£12 £8 £6

CELF A THECHNOLEG (Lleol) (Sylwer: dyddiad cau - Dydd Gwener, Tachwedd 29ain, 2019)

50. Celf dan 5 oed: Nyth	CWPAN	TARIAN	MEDAL
51. Celf Bl. 1 a 2 neu iau: Yn yr Ogorf	TARIAN	£3	£2
52. Celf Bl. 3 a 4: Yn y Gegin	TARIAN	£3	£2
53. Celf Bl. 5 a 6: Rasio	TARIAN	£3	£2
54. Ffotograffiaeth Bl.1-6 (cynradd): Hydref	TARIAN	£3	£2
55. Ffotograffiaeth Bl.7-11 (uwchradd): Patrymau Byd Natur	£10	£6	£4
56. Technoleg Gwybodaeth Bl.1-6: Poster - Lleihau'r dellydd o blastig	TARIAN	£3	£2

Hanes Cymunedol Community History

Gweler isod rhai eitemau hanes diddorol ein cymuned, gweler y wefan gymunedol am ragor o wybodaeth.

Cwmffrwd

Ystyr Cwmffrwd yw Dyffryn y nant sy'n llifo'n gyflym. Mae wedi'i lleoli lle mae ffordd Caerfyrddin i Gydweli yn croesi Nant Cwmffrwd lle mae hen bont un bwa yn croesi'r nant. Mae'r enw'n dyddio o 1609, pan yr enw arno oedd Cwm y froode. Mae tarddiad Y Ffrwd ger Llanddarog ac yn cwrdd â'r Pibwr gyda'i tharddiad ym Mlaenpibwr (ger Capel Dewi) ym Mhont Pibwr, ac yna'n ymuno â'r Tywi gyda'i gilydd ym Mhibwrwen.

Eglwys Santes Ann

Adeiladwyd Eglwys Santes Anne ym 1866 gan T.W.A.Thompson, ac agorodd ar 14 Awst 1868. Adeilad syml ydyw gyda chlochlofft ac organ fawreddog. Mae'r bedd cynharaf yn coffáu Gwyddel, y Capten J.M. Pentland(1800-1871) o Digoed, ac mae arno'r arysgrif canlynol: Hwylodd y swyddog hwn yn y llong Northumberland gyda Napoleon Buonaparte i St Helena ym 1815 a dychwelodd i Loegr ym 1818.

Llaingotten

Teras o dai yw Llaingotten o fewn Cwmffrwd. Daw'r enw o Llain-coed-ynn, sef Llain (darn cul o dir) a coed-ynn (coetir coed ynn).

Abercyfor

Lloc wedi'i amddiffyn o Oes yr Haearn Abercyfor, gyda sylfeini adeilad oddi mewn iddo, fila Rufeinig o bosib, gyda phalmant teselog cain iawn. Credir efallai yr oedd y tri Abercyfor a Gelligeiros yn un ystâd yn ystod y cyfnod Rhufeinig.

Tŷ Cwmffrwd

Tŷ mawr Fictoraidd oedd Tŷ Cwmffrwd a adeiladwyd o gwmpas 1860 i Dr Thirlwall, Esgob Tŷ Ddewi. Llosgodd i'r llawr ym 1921.

Capel Penygraig

Cynhaliwyd Gwasanaethau Capel Penygraig yn wreiddiol ym Mwthyn Felin Plas Gwyn yng Nghroesyceiliog. Yn gyntaf cawsant eu symud i gartref Nell Francis ym Mhentrepoeth; wedi hynny ym 1670 i le o'r enw Ffynnonloyw i'r dwyrain o'r safle presennol, tan 1703 gyda gwasanaethau yng Nglannant Chroesyceiliog, lle darparwyd mynwent. Ym 1748 symudodd eto a chafodd chwarter erw ei renti ar gyfer capel a mynwent gan dair chwaer oedd yn byw yng Ngelligaeros, Plasygraig a Chwmfelin yn ôl eu trefn. Yn fwthyn to gwellt bach yn wreiddiol, roedd yr adeilad yn barod ar gyfer gwasanaethau ar 13 Ebrill 1749, er bod plâc enw'r capel yn nodi 1751 fel y dyddiad adeiladu. Gweinidog cyntaf Penygraig oedd y Parch. Milbourne Bloom.

Codwyd yr adeilad presennol ym 1834 ar gost o £367. Dathlodd Capel Penygraig ei Ben-blwydd yn 250 oed ym 1999.

Please see below some interesting historical items from our Community, please see the Community Website for more information

Cwmffrwd

Cwmffrwd means the Valley of the swift-flowing stream. It is located where the Carmarthen to Kidwelly road crosses Nant Cwmffrwd where an old single-arched bridge crosses the stream. The name dates from 1609, when it was called Cwm y froode. The Ffrwd has its source near Llanddarog and meets the Pibwr with its source at Blaenpibwr (near Capel Dewi) at Pibwr Bridge, they then enter the Towy together at Pibwrwen.

St Anne's Church

St Anne's Church was built in 1866 by T.W.A.Thompson, and opened on the 14th August 1868. It is a simple building with a bellcote and a grand organ. The earliest grave commemorates an Irishman, Captain J.M. Pentland(1800-1871) of Digoed, and carries the following inscription: This officer sailed in the ship Northumberland with Napoleon Buonaparte to St Helena in 1815 and returned to England in 1818.

Llaingotten

Llaingotten is a terrace of houses within Cwmffrwd. The name derives from Llain-coed-ywnn, being Llain(narrow stretch of land) and coed-ywnn(woodland of ash trees).

Abercyfor

Abercyfor Iron Age defended enclosure, within which are the foundations of a building, possibly a Roman villa, with a remarkably fine tessellated pavement. It is believed that during Roman times the three Abercyfors and Gelligeiros may have been one estate.

Cwmffrwd House

Cwmffrwd House was a large Victorian house built around 1860 for Dr Thirlwall, the Bishop of St Davids. It burnt down in 1921.

Capel Penygraig

Capel Penygraig Services were originally held at Felin Plas Gwyn Cottage in Croesyceiliog. First they were moved to the home of Nell Francis in Pentrepoeth; thereafter in 1670 to a place named Ffynnonloyw to the east of the current site, until 1703 with services at Glannant and Croesyceiliog, where a cemetery was provided. In 1748 it moved again and a quarter acre was rented for a chapel and graveyard from three sisters who lived at Gelligaeros, Plasygraig and Cwmfelin respectively. Originally a small thatched cottage, the building was ready for services on 13th April 1749, though the chapel name plaque dates 1751 as the date of erection. The Revd

Milbourne Bloom was the first minister at Penygraig. The current building was erected in 1834 at a cost of £367. Capel Penygraig celebrated its 250th Anniversary in 1999.